

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 436/2010-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. decembra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. F. L., CSc., B., zastúpeného advokátom JUDr. S. J., Advokátska kancelária, B., vo veci namietaného porušenia čl. 7 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1, 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky, práv zaručených čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva zaručeného čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a rozsudkom Okresného súdu Bratislava II zo 16. januára 2008 v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 51/2007 a postupom a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave z 27. apríla 2010 v konaní vedenom pod sp. zn. 14 Co 199/2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. F. L., CSc., o d m i e t a ako podanú zjavne neoprávnenou osobou.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 17. augusta 2010 doručená sťažnosť Ing. F. L., CSc., B. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia čl. 7 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), jeho základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1, 2 a 3 ústavy a práv zaručených čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a rozsudkom Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) zo 16. januára 2008 v konaní vedenom pod sp. zn. 13 C 51/2007 a postupom a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) z 27. apríla 2010 v konaní vedenom pod sp. zn. 14 Co 199/2009.

Zo sťažnosti a z jej prílohy vyplýva, že rozsudkom okresného súdu sp. zn. 25 Cb 261/2000 z 25. júna 2002 potvrdeným rozsudkom krajského súdu sp. zn. 3 Cob 166/2006 z 3. júla 2006 bola určená neplatnosť dohody o postúpení pohľadávky medzi spoločnosťou B. spol. s r. o., a spoločnosťou A. spol. s r. o. (ďalej len „spoločnosť“), v ktorej je sťažovateľ spoločníkom a zároveň konateľom.

Spoločnosť sa domnievala, že uvedenými rozhodnutiami všeobecných súdov jej vznikol nárok na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím orgánu verejnej moci, preto podala na okresnom súde návrh, ktorý odôvodnila tým, že okresný súd, ako aj krajský súd rozhodnutiami v konaniach vedených pod sp. zn. 25 Cb 261/2000 a sp. zn. 3 Cob 166/2006 prekročili svoju právomoc podľa § 6 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Okresný súd o nároku spoločnosti rozhodol rozsudkom sp. zn. 13 C 51/2007 z 16. januára 2008, ktorým žalobu spoločnosti zamietol.

Okresný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol, že okresný súd *„rozhodnutím vydaným v konaní vedenom pod sp. zn. 25 Cb 261/2000 ako orgán verejnej moci neprekročil svoju právomoc, pretože o otázke, ktorá bola predmetom sporu, nebol a nie je podľa zákona oprávnený na rozhodnutie iný orgán verejnej moci...“*

Pre možnosť uplatnenia práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu navrhovateľom v danom prípade, musí byť splnená zákonná podmienka uvedená v ust. § 6 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z. Táto zákonná podmienka splnená nie je, pretože právoplatný rozsudok Okresného súdu Bratislava II v Bratislave zo dňa 25. 6. 2002 č. k. 25Cb 261/00-91 v spojení s doplňujúcim rozsudkom zo dňa 20. 5. 2003 č. k. 25Cb 261/00-107, nebol pre nezákonnosť príslušným orgánom zrušený alebo zmenený.“.

Napadnutý rozsudok okresného súdu napadla spoločnosť odvolaním, o ktorom rozhodol krajský súd rozsudkom sp. zn. 14 Co 199/2009 z 27. apríla 2010 tak, že rozsudok okresného súdu potvrdil.

Krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku uviedol: *„Súd prvého stupňa vo veci dostatočne zistil skutkový stav, vec správne právne posúdil a s jeho dôvodmi sa v celom rozsahu stotožňuje aj odvolací súd (§ 219 ods. 2 O.s.p.). Navrhovateľ žalovaný nárok založil na právnej konštrukcii, podľa ktorej ak súdne rozhodnutie nadobudne právoplatnosť, sú ním účastníci a súdy viazané len vo vzťahu k výroku rozhodnutia, ale nie jeho dôvodov. A keďže podľa jeho názoru dôvody sú nezákonné, pretože súd použil na daný prípad inú právnu normu ako mohol, prekročil tak svoju právomoc a sú splnené zákonné podmienky na uplatnenie si nároku na náhradu škody podľa § 6 ods. 4 zák. č. 514/2003 Z.z.. Súd prvého stupňa správne uviedol, že súd v spornej veci neprekročil svoju právomoc, pretože ju rozhodol ako orgán verejnej moci podľa § 7 ods. 1 O.s.p.. K rozhodnutiu Najvyššieho súdu 2 Obo 290/2005 na ktoré navrhovateľ poukázal, je potrebné uviesť, že navrhovateľ zjavne nepochopil jeho podstatu. V citovanom rozhodnutí Najvyšší súd SR riešil miestnu príslušnosť medzi dvoma súdmi, z tohto dôvodu napadnuté rozhodnutie zrušil, a vec vrátil na nové konanie miestne príslušnému súdu. Aj v prípade použitia nesprávnej právnej normy na posudzovaný prípad, súd nemohol prekročiť svoju právomoc, ale zakladá to len dôvod na jeho preskúmanie v rámci riadneho alebo mimoriadneho odvolacieho, resp. dovolacieho konania. Výrok súdneho rozhodnutia nemožno oddeliť od jeho dôvodov, ktoré vymedzujú jeho skutkový a právny rámec a sú základom pre podanie opravných prostriedkov. Navrhovateľ sa mal ochrany svojich práv domáhať všetkými opravnými prostriedkami, a po ich vyčerpaní musí súdne rozhodnutie v celosti rešpektovať.“*

Sťažovateľ svoju sťažnosť odôvodnil tým, že podľa jeho názoru napadnuté rozsudky okresného súdu a krajského súdu odporujú zákonu, „pretože súd pri rozhodovaní o neplatnosti právneho úkonu postupoval podľa ustanovení Občianskeho zákonníka napriek tomu, že v zmysle § 261, ods.1 Obchodného zákonníka je aplikácia Občianskeho zákonníka obmedzená na záväzkové vzťahy medzi podnikateľmi, ak pri ich vzniku je zrejmé s prihliadnutím na všetky okolnosti, že sa týkajú ich podnikateľskej činnosti“.

V sťažnosti ďalej tvrdil, že „Okresný súd Bratislava II, ako i Krajský súd v Bratislave žalobe vyhovel (o určenie neplatnosti právneho úkonu, pozn.) s poukazom na porušenie zákazu konkurencie pri podpise zmluvy.

Z uvedených dôvodov preto právoplatný rozsudok Okresného súdu Bratislava II, č.k. 25Cb 261/00 v spojení s argumentáciou odvolacieho súdu v rozsudku č.k. 3Cob/166/2006 zo dňa 3.7.2006 odporuje zákonu. Aplikáciou právnej normy, ktorá sa nevzťahuje na daný prípad súd nerešpektuje zákon, z dôvodu, že v konaní o žalobe odôvodnenej porušením zákazu konkurencie a dobrých mravov konateľom nebol konateľ spoločnosti pasívne legitimovaným subjektom. Z uvedeného teda vyplýva, že Okresný súd a neskôr aj Krajský súd prekročili svoju právomoc rozhodovať vo veci tým, že nerešpektovali zákonné ustanovenia vzťahujúce sa na prejednávajúcu vec a svojvoľne uplatnili takú právnu normu, ktorá pre daný prípad nebola aplikovateľná, tak ako je vyššie uvedené. Prvostupňový a aj odvolací súd tak neoprávneným spôsobom hrubo zasiahli prekročením svojej právomoci a právneho rámca do základných práv sťažovateľa, čím mu spôsobili značnú škodu.“.

V závere sťažnosti sťažovateľ ústavnému súdu navrhol, aby o jeho sťažnosti rozhodol týmto nálezom:

„1. Základné práva sťažovateľa a to právo podľa Článku 1 Protokolu č. 1 k Európskemu Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd na pokojné užívanie svojho majetku, práva sťažovateľa podľa článku 46, ods. 1 Ústavy SR na prístup k nezávislému a nestrannému súdu, práva sťažovateľa podľa čl.46, ods. 2 Ústavy SR domáhať sa na súde preskúmania zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy, ktorým bol na svojich právach ukrátený, práva sťažovateľa podľa článku 46 ods. 3 Ústavy SR, na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu

verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom, práva sťažovateľa podľa článku 7 ods. 2 Ústavy SR, práva sťažovateľa podľa článku 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd na spravodlivé súdne konanie, práva sťažovateľa podľa článku 13 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd na účinný prostriedok nápravy v konaní vedenom pred Okresným súdom Bratislava II, sp. zn. 13 C 51/2007 a v konaní vedenom pred Krajským súdom v Bratislave, sp. zn. 14 Co 199/2009 porušené boli.

2. Ústavný súd zrušuje rozsudok Okresného súdu Bratislava II č.k. 13 C 51/2007-54 z 16.1.2008 a rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 14Co/199/2009-123, 1207207608, z 27.4.2010 a vec im ich na opätovné prejednanie.

3. Ústavný súd priznáva sťažovateľovi Ing. F. L., CSc. primerané finančné zadosťučinenie v sume 3000,- C (slovom tritisíc eur), ktoré mu sú Krajský súd v Bratislave a Okresný súd Bratislava II v rovnakom pomere povinní zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Ústavný súd priznáva sťažovateľovi Ing. F. L., CSc. náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 303,31 EUR, ktorá je splatná do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu na účet právneho zástupcu sťažovateľa JUDr. S. J. vedený..., č. ú. ...“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 49 zákona o ústavnom súde sťažnosť môže podať fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom sa porušili jej základné práva alebo slobody, ak o ochrane týchto základných práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľ ako fyzická osoba namieta porušenie označených práv postupom a rozhodnutím okresného súdu sp. zn. 13 C 51/2007 zo 16. januára 2008 a postupom a rozhodnutím krajského súdu sp. zn. 14 Co 199/2009 z 27. apríla 2010.

Z obsahu časti sťažnosti a jej príloh ústavný súd zistil, že účastníkom konania pred okresným súdom, ako aj krajským súdom, ktorých postup a rozhodnutia sú sťažnosťou napadnuté, bola spoločnosť A..

Sťažovateľ jednoznačne nebol účastníkom napadnutých konaní a na tom samozrejme nič nemení, že sťažovateľ je spoločníkom a konateľom spoločnosti.

Podľa názoru ústavného súdu treba sťažnosť považovať za podanú zjavne neoprávnenou osobou. Z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy totiž nepochybne vyplýva, že aktívnu legitímáciu na podanie sťažnosti majú iba tie osoby (fyzické alebo právnické), ktorých základné právo alebo sloboda boli porušené. V danom prípade by za takú osobu bolo možné považovať spoločnosť, ktorá bola účastníkom konania v napadnutých konaniach pred okresným súdom a krajským súdom.

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu (I. ÚS 56/98) sťažnosť nemôže podať fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá namieta porušenie základných práv alebo slobôd iných osôb, nie svojich, a ak fyzická osoba nebola účastníkom konaní, v ktorých sa vyniesli rozhodnutia okresného súdu a krajského súdu napadnuté ústavnou sťažnosťou, nemôže sa úspešne domáhať zrušenia týchto rozhodnutí (ani) v konaní pred ústavným súdom (m. m. II. ÚS 34/95, II. ÚS 50/08).

Vzhľadom na to, že sťažovateľ nie je aktívne vecne legitimovaný na podanie predmetnej sťažnosti a namietaným postupom a rozhodnutiami okresného súdu a krajského súdu jeho označené práva nemohli byť porušené, ústavný súd rozhodol o jeho sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, že ju ako podanú zjavne neoprávnenou osobou odmietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. decembra 2010